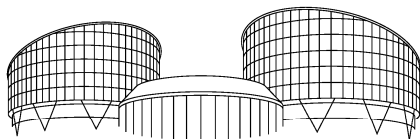

Tradus și revizuit de IER (<http://ier.gov.ro/>)

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A PATRA

CAUZA MARIN ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 31611/18)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

16 noiembrie 2021

Hotărârea este definitivă. Poate suferi modificări de formă.

În cauza Marin împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-un comitet compus din:

Gabriele Kucsko-Stadlmayer, *președinte*,

Iulia Antoanella Motoc,

Pere Pastor Vilanova, *judcători*,

și Ilse Freiwirth, *grefier adjunct de secție*,

Având în vedere cererea nr. 31611/18, îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Florin Marin („reclamantul”), a sesizat Curtea la 25 iunie 2018, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”),

Având în vedere decizia de a aduce cererea la cunoștința Guvernului României („Guvernul”),

Având în vedere observațiile părților,

După ce a deliberat în camera de consiliu, la 19 octombrie 2021,

Pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Cererea are ca obiect obligațiile procedurale ale statului în temeiul art. 2 din Convenție, în urma decesului prin înecare al fiului reclamantului.

ÎN FAPT

2. Reclamantul s-a născut în 1971 și este domiciliat în Cochinești. A fost reprezentat de M.R. Popescu, avocat.

3. Guvernul a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna O. Ezer, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

4. La 21 mai 2014, C.L. a telefonat la Poliția Municipiului Curtea de Argeș pentru a semnala dispariția lui M.R.C., fiul major al reclamantului, angajat de C.L. pentru paza stupilor. Acesta bănuia că M.R.C. s-a înecat în canalul râului din imediata apropiere a unei microhidrocentrale.

5. Seara, trei polițiști, inclusiv un expert criminalist, s-au deplasat pe malul cursului de apă în prezența reclamantului. Au găsit urme de alunecare și corpul lui M.R.C. în apă. Polițiștii au întocmit un proces-verbal de cercetare la fața locului și au fotografiat trupul; de asemenea, la fața locului au identificat obiecte de pescuit și obiecte de îmbrăcăminte ale lui M.R.C. A fost demarată din oficiu cercetarea penală și sesizat în acest sens Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș. Acesta din urmă a dispus începerea urmăririi penale în cauză, cu privire la infracțiunea de ucidere din culpă.

6. La 21 mai 2014, poliția i-a audiat pe reclamant și C.L. Acesta din urmă a declarat că vorbise cu M.R.C. la telefon și că respectivul nu îi semnalase nimic deosebit. Mai târziu, în cursul aceleiași zile, negăsindu-l pe M.R.C. la locul său de muncă obișnuit, a început să îl caute și a găsit o undiță de pescuit

în apă și urme de alunecare pe malul apei. A dedus astfel că M.R.C. a căzut accidental în apă și, prin urmare, a telefonat la poliție.

7. Poliția a dispus efectuarea unei autopsii, în urma căreia s-a constatat că înecarea a fost cauza decesului. Potrivit examinării medico-legale, nu s-au constatat leziuni de violență pe corpul victimei.

8. Audiata de două ori de poliție și de Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș, reclamantul a susținut că argumentul înecării accidentale nu era plauzibil. A susținut că fiul său nu a practicat niciodată pescuitul și că îi era frică de apă pentru că nu știa să înoate.

9. Reclamantul a susținut că presupunea că fiul său a fost împins în apă în timpul unui conflict cu două persoane necunoscute cu care s-a întâlnit în data de 21 mai 2014. A solicitat identificarea și audierea acestor persoane, precum și administrarea înregistrărilor surprinse de camerele de supraveghere ale microhidrocentralei. A criticat, de asemenea, faptul că organele de cercetare penală au omis să păstreze și să analizeze obiectele găsite în apropierea locului înecului. S-a constituit parte civilă în cadrul procedurii.

10. Audiata de Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș la 16 noiembrie 2015, C.L. a susținut că M.R.C. l-a informat la telefon că două persoane necunoscute au venit la locul său de muncă la 21 mai 2014 și că i-a spus lui M.R.C. „să stea liniștit, că voi veni”. [M.R.C.] i-a spus că era vorba despre B.V. și D.D., doi apicultori pe care îi cunoștea. În final, a declarat că nu mai deține obiectele de pescuit pe care i le restituise poliția.

11. Audiata de poliție la 2 și 15 februarie 2016, B.V. și D.D. au negat că s-au întâlnit cu M.R.C. Au susținut că s-au dus în apropierea râului a doua zi după decesul acestuia din urmă.

12. La 10 martie 2016, Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș a dispus clasarea cauzei, cu motivarea că M.R.C. s-a înecat accidental în timpul pescuitului.

13. La 6 octombrie 2016, Tribunalul Argeș a admis plângerea reclamantului. Instanța a considerat că cercetarea penală a fost „extrem de superficială, astfel că au rămas foarte multe aspecte nelămurite”.

14. În special, tribunalul a constatat că declarațiile martorilor B.V. și D.D. erau în contradicție cu ale lui C.L. și erau aproape identice, deși au fost audiați la date diferite.

15. Prin urmare, instanța a considerat că era nevoie de o nouă audiere a lui B.V. și D.D, precum și de o confruntare cu C.L. De asemenea, instanța a dispus luarea de măsuri pentru identificarea altor martori și verificarea înregistrărilor camerelor de supraveghere ale microhidrocentralei.

16. La 20 aprilie 2017, organele de poliție l-au audiat din nou pe C.L., care și-a menținut declarațiile.

17. De asemenea, au audiat o persoană care cunoștea locul respectiv, dar aceasta a declarat că nu s-a întâlnit cu fiul reclamantului. S-au deplasat la microhidrocentrală, dar au constatat că respectivele camere erau prea departe și că, în orice caz, termenul de păstrare a înregistrărilor expirase și acestea

fuseseră șterse. În final, au considerat că nu se impunea o nouă audiere a lui B.V. și D.D. și o confruntare cu C.L. „întrucât declarațiile lor nu conțineau elemente contradictorii”.

18. Având în vedere cercetarea penală efectuată de poliție, prin ordonanța din 24 iulie 2017, Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș a dispus, din nou, clasarea cauzei. Reclamantul a făcut plângere împotriva soluției de clasare și a reluat argumentele prezentate anterior.

19. Printr-o încheiere din 27 decembrie 2017, definitivă, Tribunalul Argeș a confirmat soluția de clasare, considerând că nu s-au putut identifica indicii care să confirme săvârșirea vreunei infracțiuni care să fi provocat înecul victimei.

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 2 DIN CONVENȚIE

20. Reclamantul se plânge de faptul că autoritățile interne nu și-au îndeplinit obligațiile de a cerceta circumstanțele decesului fiului său. Acesta invocă art. 2 din Convenție, care prevede următoarele:

„1. Dreptul la viață al oricărei persoane este protejat prin lege [...]”

A. Cu privire la admisibilitate

21. Constatând că cererea nu este în mod vădit nefondată și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate în sensul art. 35 din Convenție, Curtea o declară admisibilă.

B. Cu privire la fond

22. Reclamantul susține că cercetarea penală a fost superficială și incompletă și că nu a permis clarificarea tuturor circumstanțelor decesului. Ipoteza sa este că fiul său ar fi putut fi împins în apă în timpul unui conflict cu terți.

23. Guvernul susține că autoritățile interne au efectuat cercetări efective în legătură cu circumstanțele decesului fiului reclamantului. Acestea au luat toate măsurile rezonabile pe care le aveau la dispoziție pentru a stabili circumstanțele decesului: în aceeași zi au fost demarate cercetările din oficiu; organele de cercetare s-au deplasat la fața locului și au întocmit un proces-verbal cu constatările inițiale; a fost efectuată o autopsie; au fost identificați și audiați martori; într-un final, au fost verificate camerele de supraveghere ale microhidrocentralei.

24. Având în vedere actele și lucrările dosarului, Guvernul consideră că soluția de clasare, dispusă prin ordonanță de Parchet și confirmată de

Tribunalul Argeș prin încheierea din 27 decembrie 2017, a fost motivată corespunzător.

25. Curtea reamintește că principiile generale elaborate de aceasta în materie de obligații procedurale care decurg din art. 2 din Convenție au fost rezumate în cauza *Nicolae Virgiliu Tănase împotriva României* [(MC), nr. 41720/13, pct. 157-171, 25 iunie 2019].

26. Aceste principii implică, în cazurile de deces, dacă nu s-a stabilit încă de la început și în mod clar că decesul este rezultatul unui accident sau a unei alte fapte neintenționate și dacă, având în vedere faptele, argumentul omuciderii este cel puțin întemeiat, Convenția impune efectuarea unei anchete care îndeplinește criteriile minime de eficiență și care urmărește să clarifice circumstanțele decesului (*ibidem*, pct. 161).

27. În speță, Curtea constată că, chiar în ziua descoperirii corpului neînsuflețit, 21 mai 2014, au fost demarate imediat cercetările penale, că trei polițiști, inclusiv un expert criminalist, s-au deplasat la locul înecului și au întocmit un proces-verbal de cercetare la fața locului și au luat primele declarații de martor (*supra*, pct. 5).

28. Astfel, se poate considera că organele de cercetare penală au acționat imediat din oficiu cu privire la speța în care au fost sesizate. Rămâne de văzut dacă au luat măsurile rezonabile pe care le aveau la dispoziție pentru lămurirea circumstanțelor în care a avut loc decesul fiului reclamantului și pentru identificarea și pedepsirea eventualilor vinovați.

29. Curtea constată că, în prima fază a cercetării penale, Parchetul, în baza constatărilor rezultate în urma efectuării autopsiei (*supra*, pct. 7) și a declarațiilor lui C.L. (*supra*, pct. 6 și 10) și cele ale altor doi martori (*supra*, pct. 11), a dispus clasarea, cu motivarea că înecul nu s-a datorat acțiunii sau inacțiunii vreunei alte persoane (*supra*, pct. 12).

30. Curtea constată că, procedând astfel, organele de cercetare penală au prezentat o explicație a circumstanțelor care au condus la decesul fiului reclamantului. Cu toate acestea, Curtea consideră că nu este suficient să se formuleze o ipoteză cu privire la motivele decesului. O astfel de ipoteză trebuie totodată să fie susținută în mod suficient de probe, astfel încât să nu se mai poată considera că decesul a avut loc în condiții suspecte (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Pleşca împotriva României*, nr. 2158/08, pct. 47, 18 iunie 2013).

31. Curtea constată că Tribunalul Argeș a considerat că cercetarea penală în urma căreia s-a dispus clasarea cauzei la 10 martie 2016 a fost „extrem de superficială” (*supra*, pct. 13). Deși instanța a indicat măsurile de cercetare penală necesare pentru a clarifica pe deplin circumstanțele decesului lui M.R.C. (*supra*, pct. 15), organele de cercetare nu au realizat efectiv toate aceste completări (*supra*, pct. 17). Martorii B.V. și D.D. nu au fost audiați din nou și nu au fost confrunțați cu C.L., deși existau contradicții evidente între declarațiile acestora și suspiciuni cu privire la circumstanțele în care aceștia au fost audiați de poliție (*supra*, pct. 14).

32. Curtea consideră că reaudierea acestor martori și confruntarea lor cu C.L. erau acte de cercetare esențiale, care ar fi putut ajuta la lămurirea succesiunii principalelor evenimente din ziua de 21 mai 2014.

33. În plus, constată că cercetarea penală a fost afectată de diverse omisiuni în faza sa inițială. În această privință, observă că, în pofida prezenței în rândul organelor de cercetare penală a unui expert criminalist și a descoperirii la locul înecării a mai multor obiecte (*supra*, pct. 5), organele de cercetare nu au analizat și nici nu au păstrat obiectele de îmbrăcăminte ale fiului reclamantului și obiectele de pescuit considerate a fi fost folosite de victimă în ziua decesului. Cu toate acestea, explorarea oricăror eventuale indicii ar fi putut să confirme ori să infirme argumentul înecării accidentale, contestat de reclamant (*supra*, pct. 8).

34. Având în vedere aceste elemente, Curtea consideră că organele de cercetare nu s-au ocupat de aspectele din dosar rămase nelămurite la sfârșitul cercetării penale. Prin urmare, nu se poate considera că autoritățile interne au permis stabilirea într-un mod suficient de clar a circumstanțelor care au condus la decesul fiului reclamantului.

35. În consecință, a fost încălcat art. 2 din Convenție sub aspect procedural.

II. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

36. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

37. Reclamantul solicită 200 000 de euro (EUR) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral. Susține că încă este profund afectat de natura superficială a cercetării penale. Nu solicită rambursarea cheltuielilor de judecată.

38. Guvernul consideră că suma solicitată este excesivă. În acest sens, face trimitere la jurisprudența Curții în materie.

39. Curtea consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu moral care nu poate fi reparat prin simpla constatare a încălcării. Având în vedere natura încălcării constatate și circumstanțele cauzei, Curtea, pronunțându-se în echitate, consideră că reclamantului ar trebui să i se acorde suma de 20 000 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

40. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN UNANIMITATE, CURTEA

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 2 din Convenție sub aspect procedural;
3. *Hotărăște*:
  - a) că statul pârât trebuie să îi plătească reclamantului, în termen de trei luni, suma de 20 000 EUR (douăzeci de mii de euro), care trebuie convertită în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit pentru această sumă;
  - b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
4. *Respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la 16 noiembrie 2021, în temeiul art. 77 § 2 și § 3 din Regulament.

Ilse Freiwirth
Grefier adjunct

Gabriele Kucsko-Stadlmayer
Președinte